

Віртуальны кабінет беларускай мовы і літаратуры: сайт для настаўнікаў і вучняў

Г. Г. Квасюк,
настаўнік беларускай мовы і літаратуры
СШ № 182 г. Мінска

Ва ўмовах актыўнага ўкаранення сродкаў інфармацыйна-камунікатыўных тэхналогій (ІКТ) у сферу навучання асноўнай асаблівасцю, якая вызначае якасць інфарматызацыі ўстанова адукацыі, з’яўляецца якасць выкарыстання інавацыйных камп’ютарных тэхналогій у адукацыйным працэсе школы, што ў сваю чаргу характарызуецца не столькі наяўнасцю камп’ютараў, прынтараў, сканэраў, электронных сродкаў навучання, колькі іх рэальным сістэмным выкарыстаннем на ўсіх ступенях адукацыйнага працэсу.

Важнасць і неабходнасць укаранення ІКТ у навучальны працэс адлюстравана ў “Нацыянальнай праграме паскоранага развіцця паслуг у сферы інфармацыйна-камунікатыўных тэхналогій на 2011-2015 гг.” Паводле гэтай праграмы інфарматызацыя адукацыйнага асяроддзя павінна “прывесці да стварэння ўмоў для павышэння якасці і даступнасці адукацыі ў рэспубліцы”.

Прыкладам паспяховай рэалізацыі ІКТ ужо даўно стаў інтэрнэт – глабальнае камп’ютарнае сеціва з яго неабмежаванымі магчымасцямі збору, захоўвання і перадачы інфармацыі. Інтэрнэт дае вялікія магчымасці для інтарактыўнага ўзаемадзеяння настаўнікаў, таму многія педагогі-прадметнікі ствараюць віртуальныя метадычныя кабінеты ў выглядзе інтэрнэт-сайтаў з мэтай сістэматызацыі, апэратыўнага папаўнення ці змянення інфармацыі аб сваім прадмеце і г.д.

Віртуальны метадычны кабінет – гэта адно з найважнейшых звёнаў інфармацыйна-адукацыйнага асяроддзя, якое здольна забяспечыць неабходную якасць навучання і даць неабходныя ўмовы для развіцця суб’ектаў адукацыйнага працэсу.

Авалоданне камп’ютарнымі навыкамі, уменне карыстацца сродкамі Інтэрнэта дазваляе сучаснаму настаўніку пашыраць сваё інфармацыйна-адукацыйнае асяроддзе, стварае ўмовы для прафесійнага росту і самаадукацыі, таксама дазваляе выкарыстоўваць інтэрнэт-рэсурсы ў сваёй педагогічнай дзейнасці, камунікаваць з калегамі, абменьвацца вопытам, удзельнічаць у розных інтэрнэт-мерапрыемствах і г.д.

У сваю чаргу, сучасныя школьнікі з вялікай цікавасцю звяртаюцца да інтэрнэт-сродкаў: з задавальненнем удзельнічаюць у Інтэрнэт-алімпіядах, выконваюць заданні, звязаныя з пошукам інфармацыі, выкананнем тэставых заданняў, праглядам даведчанай літаратуры і г.д. Таму ў віртуальным кабінце прадстаўлена інфармацыя і для вуняў, якая змога дапамагчы ім развіваць уменні самастойнай працы з навучальным матэрыялам, выпрацоўваць крытычнае мысленне ва ўмовах карыстання вялікім аб'ёмам інфармацыі, удасканалваць навыкі самаадукацыі і самакантролю.

Інтэрнэт-рэсурс “Віртуальны кабінет беларускай мовы і літаратуры: сайт для настаўнікаў і вучняў” дазваляе арганізаваць метадычнае асяроддзе для настаўнікаў, стварыць аптымальны доступ да неабходнай інфармацыі, забяспечыць аператыўную метадычную дапамогу маладым настаўнікам, даць магчымасць падзяліцца вопытам работы.

Дзейнасць віртуальнага кабінета стварае рэальныя магчымасці пабудовы адкрытай, разгорнутае сістэмы бесперапыннага навучання вучняў і педагогаў, а аптымальны доступ да неабходнага матэрыялу ў любы час робіць пазнавальную дзейнасць больш эфектыўнай. Разнапланавая структура інтэрнэт-рэсурса знаходзіцца ў пастаянным працэсе развіцця і папаўнення, што дазваляе кожнаму настаўніку ці вучню аператыўна выкарыстоўваць знойдзеную інфармацыю.

Такая форма вучэбна-метадычнай дапамогі з'яўляецца актуальнай і своєчасвай ва ўмовах паўсюднага ўкаранення камп'ютарнай тэхнікі і тэлекамунацыяў ва ўстановах адукацыі.

Інтэрнэт-рэсурс “Віртуальны кабінет беларускай мовы і літаратуры: сайт для настаўнікаў і вучняў” створаны настаўнікам беларускай мовы і літаратуры СШ №182 г. Мінска Квасюк Ганнай Генадзеўнай, якая з'яўляецца ўладальнікам гранта Мінгарвыканкама гарадскога конкурса “Вопыт і ініцыятыва педагогаў – рэсурс адукацыі сталіцы” за распрацоўку дадзенага адукацыйнага праекта (2011 г.). Сайт уваходзіць у структуру навукова-метадычнай службы СШ №182 і ўяўляе сабою інтэрнэт-прасторы, якая дае магчымасць:

- захоўваць, накіпляць, абнаўляць вучэбна-метадычныя матэрыялы, свабодна карыстацца гэтай інфармацыяй;
- наладжваць абмен вопытам паміж настаўнікамі мовы і літаратуры;
- спрыяць развіццю пазнавальнай дзейнасці ў вучняў.

На першым этапе рэалізацыі праекта было вырашана выкарыстаць для віртуальнага кабінета інфармацыйную мадэль сайта, якая характарызуецца наяўнасцю вялікіх блокаў інфармацыі, выкарыстаннем форуму і апытанняў.

На галоўнай старонцы сайта было размешчана асноўнае меню, невялікае апытанне, спасылкі на іншыя цікавыя сайты, лічылнікі каментарыяў і колькасці матэрыялаў для карыстання, статыстыка наведванняў, форма адваротнай сувязі, праз якую можна данесці свае заўвагі ці прапановы да адміністрацыі, а таксама пералік абнаўленняў матэрыялаў. Структурнымі кампанентамі сайта сталі наступныя раздзелы:

- нарматыўная база;
- метадычныя рэкамендацыі;
- метадычны матэрыял;
- бібліятэка;
- для вучня;
- каталог сайтаў;
- галерэя;
- гасцёўня;
- форум.

У межах інфармацыйнага этапа рэалізацыі праекта адбываўся працэс назапашвання і сістэматызацыі неабходнага вучэбна-метадычнага матэрыялу ў адпаведнасці з вызначанай структурай віртуальнага кабінета.

Такім чынам, у раздзеле “Нарматыўная база” былі размешчаны нарматыўныя дакументы, якія патрэбны настаўніку для арганізацыі вучэбнага працэсу (адукацыйны стандарт, канцэпцыя вучэбнага прадмета, ацэнка вынікаў вучэбнай дзейнасці вучняў, вучэбныя праграмы, Інструктыўна-метадычнае пісьмо Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь “Аб выкладанні вучэбных прадметаў “Беларуская мова” і “Беларуская літаратура”, прыкладнае планаванне). Абнаўляецца нарматыўная база адзін раз у год.

Структурны кампанент “Метадычныя рэкамендацыі” прадугледжвае размяшчэнне метадычных рэкамендацый па арганізацыі ўрокаў (пастаноўка мэт і задач, класіфікацыя тыпаў і відаў урокаў, метадыка іх правядзення і інш.), па правядзенні аналізу ўрока і самааналізу (прыкладныя схемы), па планаванні работы настаўніка, па выкарыстанні розных тэхналогій.

“Метадычныя матэрыялы” – гэта раздзел, які абнаўляецца і папаўняецца пастаянна. На сённяшні дзень ён змяшчае прыкладна 390 матэрыялаў па беларускай мове і літаратуры. Тут можна знайсці планы-канспекты, распрацоўкі ўрокаў, прэзентацыі да ўрокаў, пісьмовыя работы і раздатчныя матэрыялы па прадметах беларуская мова і літаратура.

У “Бібліятэцы” віртуальнага кабінета знаходзяцца кнігі ў электронным фармаце, прысвечаныя пытанням мовазнаўства, літаратуразнаўства, праблемам выкладання, а таксама слоўнікі, аўдыёлітаратура, некаторыя патрэбныя камп’ютарныя праграмы.

Слоўнік цяжкіх для напісання слоў, памятка для напісання творчых работ, схемы разбораў, літаратуразнаўчых аналізаў, рэкамендацыі па падрыхтоўцы да тэсціравання можна знайсці на старонцы “Для вучня”. У гэтым раздзеле мяркуецца размясціць тэставыя заданні па мове і літаратуры з мэтай замацавання і праверкі ведаў, а таксама для падрыхтоўкі да ЦТ.

Раздзел “Каталог сайтаў” прызначаны для спасылак на сайты ў дапамогу настаўнікам і вучням. Гэта паэтычныя старонкі і віртуальныя музеі пісьменнікаў, электронныя бібліятэкі, сайты водгукаў, сачыненняў, кароткіх пераказаў, слоўнікаў, перакладчыкаў, а таксама сайты, прысвечаныя цэнтралізаванаму тэсціраванню.

“Галерэя” мае на мэце размяшчэнне выяў беларускіх пісьменнікаў, дзеячаў культуры і мастацтва, а таксама рэпрадукцый карцін, якія могуць спатрэбіцца пры арганізацыі ўрокаў. Гэты раздзел знаходзіцца на дапрацоўцы.

У “Гасцёўні” наведвальнікі віртуальнага кабінета могуць пакінуць свае водгукі аб сайце, скаргі ці заўвагі. Таксама пачаў сваю дзейнасць форум, які мае на мэце ўсталяванне віртуальных стасункаў паміж настаўнікамі і вучнямі, гэта адмысловая пляцоўка для абмеркавання цікавых пытанняў ці атрымання кансультацый.

На сайце прысутнічае апытанне па ацэнцы сайта, па дарэчнасці і патрэбнасці інфармацыі на ім, па пытаннях дыстанцыйнага навучання вучняў.

Пастаянна праводзіцца статыстычны маніторынг карыстання сайтам: даследуецца актыўнасць карыстальнікаў сайта, колькасць наведвальнікаў за пэўны перыяд часу, пераходы з іншых сайтаў, краіны наведвальнікаў сайта, наяўнасць каментарыяў да матэрыялаў.

Такім чынам, сайт “Віртуальны кабінет беларускай мовы” – гэта дзейсная інфармацыйная прастора, якая здольна стварыць умовы для захавання вучэбна-метадычных матэрыялаў і для забеспячэння бесперапыннага навучання вучняў і педагогаў.

Кожны зацікаўлены настаўнік беларускай мовы і літаратуры з дапамогаю адміністратара сайта можа размясціць у віртуальным кабінете свае матэрыялы, падзяліцца вопытам з маладымі калегамі, даць кансультацыю вучням. Будзем рады бачыць Вас на старонках віртуальнага кабінета (<http://belkabinet.by>)!